

DET DANSKE
SPROG- OG
LITTERATURSELSKAB

Aarhus Universitetsforlag
AARHUS UNIVERSITY PRESS

PRESSEMEDDELELSE • den 9. november 2016

Dansk Sproghistorie 1-6 – fra runesten til touchscreen

Sproget er det mest personlige vi har. Det former vores tanker, det gør os i stand til at kommunikere med vores omverden, det gør os til dem vi er. Men hvad er *dansk* sprog, og hvor kommer det fra? Disse væsentlige spørgsmål tages op i *Dansk Sproghistorie 1-6*, hvis første bind udkommer 11. november efter mere end 10 års arbejde.

Det er den første samlede beskrivelse af dansk siden 1968 – og den mest ambitiøse. Hele 85 eksperter inden for udforskningen af alle dele af det danske sprog har leveret bidrag, og bag det store arbejde med at koordinere og redigere de mange bidrag står Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, der har en lang tradition for at udgive ordbøger og sprogbeskrivelser.

”Det har været vigtigt for os at sproghistorien hviler på solid og ny forskning – men også at den henvender sig til alle sproginteresserede,” udtaler ledende redaktør Ebba Hjorth.

Dansk Sproghistorie 1-6 følger det danske sprogs udvikling fra de ældste runeindskrifter til nutidens digitale tekster. Første bind har undertitlen *Dansk tager form* og fortæller hvordan dansk fra vikingetiden og op gennem middelalderen skilte sig ud som et selvstændigt sprog i Norden. Vi hører om forholdet mellem kristendommen og nationalsproget og om hvordan selve skriften har ændret sig i samspil med de forskellige materialer og det værktøj der er brugt gennem historien, på sten med hammer og mejsel, på pergament med fjerpen og med fingrene på telefonen.

Derudover undersøger bogens forfattere de forskellige måder vi har fortalt det danske sprogs historie på, og de afdækker den afgørende rolle dansk har spillet for den nationale identitet.

En bog med 300 illustrationer – og med lyd

Forfatterne bruger et væld af kilder. Jellingstenens runer, Christian 3.s danske bibel, den ældste pladeindspilning med dansk tale og storbyens lysreklamer kommer blandt mange andre kilder til orde i historien om hvordan dansk blev til det dansk vi kender i dag. Omkring 300 illustrationer belyser det danske sprog og dets udvikling, og værket ledsages af hjemmesiden *dansksproghistorie.dk*, hvor lydoptagelser og andre kilder der ikke kan trykkes på papir, bliver tilgængelige fra 11. november.

Om værket: Ebba Hjorth, Henrik Galberg Jacobsen, Bent Jørgensen, Birgitte Jacobsen og Laurids Kristian Fahl (red.): *Dansk Sproghistorie* 1-6. Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og Aarhus Universitetsforlag. Værket er støttet af Carlsbergfondet.

Første bind udkommer 11. november og koster 399,95 kr. (hardback).

Dansk Sproghistorie præsenteres på BogForum den 13. november klokken 11:00 på Aarhus Universitetsforlags stand (C2-003). Messepris på BogForum: 280,00 kr.

Kontakt

DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB, Christians Brygge 1, 1219 København K

• Ledende redaktør: Ebba Hjorth, tlf.: 60 80 20 35, mail: eh@dsl.dk

• Direktør: Karen Skovgaard-Petersen, tlf.: 29 62 46 95, mail: ksp@dsl.dk

AARHUS UNIVERSITETSFORLAG, Langelandsgade 177, 8200 Aarhus N, tlf.: 87 15 39 63

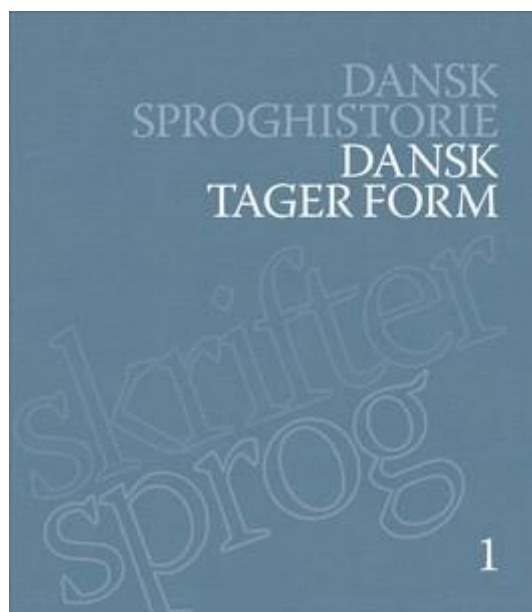
Om Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab (DSL) udgiver og dokumenterer dansk sprog og litteratur fra de ældste tider til i dag – i bogform og på nettet. Selskabet blev stiftet i 1911 og beskæftiger i dag 30 videnskabelige medarbejdere. Selskabet modtager støtte fra Kulturministeriet samt en række private fonde. Læs mere her: dsl.dk.

Illustrationer

Tidlig orddannelse: På denne teglsten fra Nørre Løgum Kirke ved Tønder ses det latinske låneord *t-i-h-l* og det danske arveord *s-t-e-n* indridset med runer i den nye sammensætning *tihlsten* (teglsten). dsl.dk/presse/billeder/teglsten

Forsiden af *Dansk Sproghistorie*, bd. 1
dsl.dk/presse/billeder/dansk-sproghistorie

Tegn der er sprog for nogle, kan være meningsløse for andre. Metrovogn, København, 2016.

dsl.dk/presse/billeder/graffiti

Der er sprog overalt omkring os. Denne indskrift på Rundetaarn i København er en rebus på latin og hebraisk. Den skal læses »Doctrinam et [gladium] dirige Jahve in [cor] [coronati] C 41642«. Det skal tolkes 'Herre, før den rette tro og

retfærdighed ind i hjertet på den kronede Christian 4'.

En mere folkelig læsning lyder dog: »Doktorens Trine med kniv dirigerer krimskrams ind i hjertet på Christian den 4.«

dsl.dk/presse/billeder/rundetaarn

Aarhus Universitetsforlag |

dsl.dk/presse/billeder/aarhus-universitetsforlag

DET DANSKE
SPROG- OG
LITTERATURSELSKAB

dsl.dk/presse/billeder/dsl_blaa.png

dsl.dk/presse/billeder/dsl_sort.png